

**Пояснювальна записка до проекту рішення обласної ради
«Про План заходів з реалізації у 2018–2020 роках Стратегії сталого розвитку
Чернігівської області на період до 2020 року»**

З метою забезпечення комплексного сталого розвитку області, підвищення рівня її конкурентоспроможності, стійкого економічного зростання та розвитку людського потенціалу, реалізації вимог Закону України «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» рішенням двадцять п'ятої сесії обласної ради шостого скликання 28 травня 2015 року була затверджена Стратегія сталого розвитку Чернігівської області до 2020 року, яка визначає мету та стратегічні цілі розвитку області (напрями розвитку регіону) на найближчі 6 років.

Відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики» реалізація регіональних стратегій розвитку здійснюється шляхом розроблення та виконання планів заходів з реалізації регіональних стратегій розвитку, які конкретизуються у програмах економічного і соціального розвитку областей.

Стратегія реалізується у два етапи: 2015–2017 та 2018–2020 роки.

План з реалізації Стратегії у 2018–2020 роках (надалі – План) передбачає заходи, обсяги і джерела фінансування з визначенням індикаторів результативності їх виконання та є основою для розроблення інвестиційних програм (проектів), спрямованих на розвиток регіону. План заходів містить відповідно до стратегічних цілей технічні завдання на програми і проекти регіонального розвитку з визначеними засобами реалізації, відповідальними виконавцями і часовими рамками впровадження.

План заходів розроблявся за підтримки проекту Євросоюзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні», Польського Міністерства розвитку та Польської асоціації бізнес-інноваційних центрів в рамках проекту «Зростання інвестиційної привабливості та конкурентоздатності регіонів України», із застосуванням принципів, методології та інструментів для стратегічного і операційного планування, які широко використовуються в країнах ЄС, та залученням широкого кола суб'єктів регіонального розвитку.

План розроблено з урахуванням вимог Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 № 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації».

Всього органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськими організаціями та громадянами було надано більше 300 проектних ідей до Плану. Експертними групами, утвореними розпорядженням голови облдержадміністрації, проведена робота з мобілізації проектних ідей та об'єднання їх у технічні завдання до проектів регіонального розвитку, реалізація яких дозволить досягнути визначених Стратегією цілей.

Головними критеріями відбору проектів були їх відповідність одному з завдань Стратегії сталого розвитку області на період до 2020 р., спрямованість на досягнення суспільної вигоди, неможливість отримання вигоди від реалізації проекту окремими фізичними або юридичними особами, наявність людської та технічної спроможності для реалізації проекту.

У результаті до Плану з реалізації Стратегії увійшло 51 технічне завдання на проекти регіонального розвитку за трьома тематичними Програмами, які повністю відповідають стратегічним цілям.

Програма 1. «Розвиток людського потенціалу» реалізовуватиметься за 5-ма напрямками, які складаються з 30-ти технічних завдань на проекти регіонального розвитку.

Кожен з напрямків стосується окремого аспекту, який має визначальне значення для розвитку людського потенціалу. Зокрема:

Напрямок 1.А. Комплексний розвиток територіальних громад.

Напрямок 1.В. Захист і збереження територій.

Напрямок 1.С. Створення умов до формування здорового населення та підтримка сімейних цінностей.

Напрямок 1.Д. Забезпечення умов для отримання якісної освіти.

Напрямок 1.Е. Розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення.

Реалізація проектів дасть можливість вирішувати проблемні питання громад у всіх сферах життєдіяльності (в т.ч. у комунальному господарстві, транспортному забезпеченні, екології, освіті, медицині, культурі та ін.), що дозволить покращити рівень надання освітніх, медичних, культурних та інших послуг населенню, поліпшити благоустрій населених пунктів та їх транспортне обслуговування, сприятиме формуванню здорового населення та підтримці сімейних цінностей.

Програма 2. «Підвищення конкурентоспроможності області та забезпечення стійкого економічного зростання» складається з 3-х напрямків:

Напрямок 2.А. Підвищення рівня інвестиційної привабливості та інноваційної спроможності.

Напрямок 2.В. Стимулювання розвитку малого і середнього підприємництва.

Напрямок 2.С. Розвиток туризму.

Ці напрямки включають 14 технічних завдань на проекти регіонального розвитку, реалізація яких дозволить активізувати залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій, створити сприятливі умови для розвитку малого і середнього бізнесу, зменшити енергетичну залежність області через стимулювання впровадження енергетичних заходів, виробництво і використання альтернативних видів палива, підвищити туристичну привабливість регіону.

Програма 3 «Розвиток сільських територій» включає 2 напрямки:

Напрямок 3.А. Розвиток високопродуктивного агропромислового комплексу.

Напрямок 3.В. Підвищення стандартів життя та рівня зайнятості в сільській місцевості.

До цих напрямків увійшли 7 технічних завдань, які сприятимуть збільшенню доданої вартості аграрного виробництва, створенню додаткових можливостей для зайнятості мешканців сільських територій, зростанню доходів малих та середніх агровиробників та сільського населення, розвитку інфраструктури сільських громад, а також підвищенню іміджу села.

Загалом на реалізацію 51-го технічного завдання за трьома Програмами прогноз потреб у фінансуванні становить 4,6 млрд гривень.

Згідно зі статтею 21 Закону України «Про засади державної регіональної політики» джерелами фінансування державної регіональної політики є:

- кошти Державного бюджету України, зокрема державного фонду регіонального розвитку;

- кошти місцевих бюджетів;

- благодійні внески;

- кошти міжнародних організацій;

- кошти з інших джерел, не заборонених законодавством.

Наявність технічних завдань для розроблення та реалізації конкретних інвестиційних програм (проектів) регіонального розвитку є обов'язковою умовою для використання коштів Державного фонду регіонального розвитку.

Суб'єктами реалізації Плану заходів є обласна, районні державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, центральні органи виконавчої влади, проекти та програми міжнародної технічної допомоги, приватні інвестори, підприємства, науково-освітні заклади, спеціалізовані асоціації, і, як ключовий суб'єкт – Агенція регіонального розвитку, створення якої передбачає Закон України «Про засади державної регіональної політики».

Моніторинг та оцінка результативності виконання Стратегії та Плану заходів з її реалізації здійснюватиметься обласною державною адміністрацією відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів».

Проведення моніторингу і оцінки результативності реалізації регіональних стратегій та планів заходів включає підготовку:

- щокварталу звіту про результати реалізації технічних завдань на проекти регіонального розвитку, визначених планом заходів, за відповідний період;

- щороку підсумкового звіту про результати проведення моніторингу виконання плану заходів за відповідний період.

Річний підсумковий звіт (про результати моніторингу та оцінки результативності реалізації Плану заходів реалізації регіональної стратегії) подаватимуться обласною державною адміністрацією на затвердження обласній раді в установленому порядку.

В.о. директора Департаменту

С.І. Полторацька